N° 14.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 5 FEBRUARIJ.

Beslissing van een verschil over een onderstands-domicilie met betrekking tot de toepassing van art. 36 der wet tot regeling van het armbestuur.

's Hertogenbosch, den 22. Januarij 1857.

Aan de Gemeentebesturen in Noordbrabant.

Ik heb de eer aan u mededeeling te geven van een Koninklijk besluit van den 4den Januarij 1857, n°. 50, houdende beslissing van een geschil over een onderstands-domicilie met betrekking tot de toepassing van art. 36 der wet tot regeling van het armbestuur.

De Commissaris des Konings in *Noordbrabant*,
P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
De Griffier,
VAN COOTH.

Uitgegeven den 26sten Januarij 1857.
De Griffier,
VAN COOTH.

N°. 50.

»*Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

»Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 15den November 1856, n°. 202, 7 afd., betreffende het domicilie van onderstand van A., huisvrouw van B.;

»Den Raad van State gehoord (advies van den 9den dezer n°. 24);

»Gezien de Wet van den 28sten Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 100);

»Overwegende, dat A., den 19den Julij 1853 in de bedelaarsgestichten is aangekomen en daarin is gebleven tot den 25sten October van dat jaar, en dat zij den 28sten September 1855 andermaal in die gestichten is aangekomen; terwijl is erkend, dat zij, tijdens hare eerste opneming in de bedelaarsgestichten, domicilie van onderstand had in de gemeente C.

»Overwegende, dat het bestuur dier gemeente niet betwist, dat die vrouw, ten gevolge van hare verpleging in de genoemde gestichten tot den 25sten October 1853, op het oogenblik van het in werking treden der aangehaalde Wet, volgens het eerste gedeelte van haar 36ste artikel, domicilie van onderstand had te C., maar beweert, dat dit, naar aanleiding van het slot van dat artikel, niet meer het geval was tijdens hare wederopneming in September 1855, omdat er toen meer dan vijftien maanden waren verloopen sedert hare vroegere verpleging had opgehouden;

»Overwegende, dat door de vijftien maanden in dat slot vermeld, kennelijk is bedoeld een gelijk tijdvak *na het in werking treden der wet*, daar die vermelding onmiddellijk volgt op het gewagen van dat in werking treden, en in de toelichting dier bepaling, uitdrukkelijk en in tegenoverstelling van hen, die op het tijdstip van de uitvaardiging der wet sedert lang buiten genot van onderstand waren, is gesproken van hen, die eerst na datzelfde tijdsverloop onder de werking dier wet onderstand behoeven;

»Overwegende, dat er tijdens de laatste opneming der genoemde vrouw in de bedelaarsgestichten in September 1855, nog geene vijftien maanden na het in werking treden der wet waren verloopen, en dat zij mitsdien toen, krachtens art. 36, alsnog domicilie van onderstand had daar, waar dit tijdens hare vroegere verpleging in die gestichten was gevestigd.

»Hebben goedgevonden en verstaan te verklaren dat A., huisvrouw van B., domicilie van onderstand heeft in de gemeente C.

»Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 4. Januarij 1857.

»(*get.*) WILLEM.

»De Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., tijdelijk belast met het Departement van Binnenlandsche Zaken.

»(*get.*) A. G. A. VAN RAPPARD.

»Accordeert met het origineel,
»*De Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken,*
»(*get.*) J. SCHRÖDER.
»*Voor eensluidend afschrift,*
»De Secretaris-Generaal,
»(*get.*) J. SCHRÖDER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den Februarij.

De officiele *Moniteur* van Frankrijk bevatte in zijn nommer van jl. Zaturdag de volgende mededeelingen:

»Ten einde allengs de effectieve sterkte van het leger weder op den voet van vrede te brengen, heeft de Keizer dezer dagen bevelen gegeven om 46,000 manschappen met een tijdelijk maar voor onbepaalden tijd verlof naar huis te zenden. Vroeger is reeds aan 95,000 manschappen een zoodanig verlof verleend, en het aantal militairen, die alzoo voor eenen onbepaalden tijd naar hunne woonsteden gezonden zijn, bedraagt thans 141,000. De 46,000 nieuwe verlofpassen zijn over de ligtingen van 1850, 1851, 1852 en 1853 verdeeld.

— In doorgaans goed onderrigte kringen alhier, wordt verzekerd, dat de Keizer van Rusland in het voorjaar eene reis zal doen naar het westen van Europa; te Berlijn zou hij de Duitsche Vorsten ontmoeten, en vervolgens zou hij zich naar Nizza begeven en aldaar Keizer *Napoleon* en Koning *Victor Emmanuel* aantreffen.

— Men spreekt van het aanstaand vertrek van den heer *Horace Vernet* naar New-York, om aldaar verschillende schilderijen te vervaardigen, waarvoor hem de som van 200,000 dollars zou zijn toegezegd.

— In vele onzer bladen vindt men heden verslagen van de ten uitvoerlegging van de doodstraf aan *Verger*. Wij ontleenen daaraan het volgende: Nadat den vorigen dag, Donderdag, het verzoek van cassatie bij het hof was afgewezen, en tevens dat om gratie door den Keizer, werd terstond bepaald, dat de executie den volgenden morgen zou plaats hebben.

Het bevel van het parket is aan de gevangenis *la Roquette* eerst des nachts ten half een ure aangekomen. Ten 2 ure werd in allerijl het schavot opgeslagen op de plaats voor de gevangenis, doch alles zoo stil mogelijk. In weerwil van deze voorzigtigheid was toch den volgenden morgen reeds vroegtijdig het plein met nieuwsgierigen bezet, en kwamen van verschillende kanten rijtuigen aan, zoodat men spoedig genoodzaakt was den toegang tot dat plein bijna ongenaakbaar te maken.

Den ganschen vorigen dag was *Verger* onrustig; hij vreesde de verwerping van zijn verzoek. Tegen den avond begon hij hoop te voeden en vroeg hij [illegible] verwerpen der cassatie? Hij kon des nachts niet slapen; eerst ten 2 ure geraakte hij in diepe rust, tot 7 ure, toen men hem kwam melden, dat hij zich ten dood moest voorbereiden. Bij die tijding riep *Verger* uit, als een onzinnige: *Het is onmogelijk!*

Doch de abt *Hugon* herhaalde hem, dat hem de waarheid gezegd was, waarop de veroordeelde uitriep: »Maar, ik wil niet sterven! het is onmogelijk! Ik hecht aan het leven; gij hebt geen regt om het mij te ontnemen!"

Daarop werd hij weder even hevig als bij de openbare teregtstelling. De woorden van den abt baatten niets, zoodat de directeur der gevangenis bij hem kwam, aan wien hij vroeg: »Geef mij slechts één uur;" dat kon niet; »Welnu, ik wil niet sterven! riep *Verger* weder, ik zal me verdedigen! Gij zult me hier moeten dooden, want ik ga de gevangenis niet uit!"

En werkelijk hechtte hij zich krampachtig aan zijn bed vast. Men ontbood toen eenige wachters, voor wier overmagt *Verger* eindelijk moest onderdoen.

Ten kwart voor 8 ure heeft men hem zijn laatste toilet gemaakt, waarna de abt *Hugon* nog eenige woorden met hem heeft kunnen spreken, en hem de absolutie schenken.

Bij het verlaten der gevangenis vroeg hij alweder aan den directeur om één enkel uur, ten einde afscheid van zijne familie te nemen. Daar dit op nieuw geweigerd werd, gaf hij zich aan den abt over, die hem tot op het schavot ondersteunde. Daar viel hij op de knieën, bad even en eenige oogenblikken later had hij opgehouden te bestaan.

— Men verzekert dat de kunst der photographie er in geslaagd is de schoone landschappen, schilderijen en gedenkteekenen der bouwkunst uit alle tijden en landen op zijden stoffen over te brengen.

— De Kamer der Gedeputeerden te Turijn zet nog altijd de beraadslagingen over de wet op het openbaar onderwijs voort. Art. 1 is ten laatste dus vastgesteld: »Het Ministerie regelt het openbaar onderwijs en ziet toe op het bijzonder onderwijs." Dit artikel gaf vooral daarom tot langdurige beraadslagingen aanleiding, omdat de vraag werd geopperd, of het onderwijs der godsdienstige vereenigingen moest worden beschouwd onder het openbaar of het bijzonder onderwijs, of met andere woorden, of het door de Regering moest worden geregeld, dan wel of deze daarop alleen toezigt zou houden; de regter zijde hield staande, dat het onderwijs der geestelijkheid bijzonder onderwijs was, terwijl de linker zijde het als openbaar onderwijs beschouwde, in welken laatsten zin ten slotte werd beslist.

— Een brief uit Napels van 27 Januarij jl. is door een katholiek dagblad van Lyon ontvangen en daarin [illegible] zegt: »Er is te Matera, in de Napelsche provincie Basilicata, een aanslag op het leven van den aartsbisschop gepleegd, terwijl hij op de trappen van het altaar voor het H. Sacrament geknield lag. Eenige oogenblikken

vóór het uitspreken van den zegen is door eenen priester die achter het altaar weg kwam, een stoot met eenen dolk aan den aartsbisschop toegebragt. Daar de kracht van den stoot door eenen nabij staanden kanunnik gebroken werd, raakte de dolk in de versierselen van het aartsbisschoppelijk gewaad vast, en bekwam de prelaat slechts eene zeer ligte wonde.

»De aartsbisschop nam in allerijl de vlugt. Toen nam de moordenaar een onder zijn kleed verborgen pistool, loste het op den kanunnik, door wien de dolksteek afgewend was, en velde hem dood neêr.

»De redenen van dezen nieuwen heiligschennenden moord zijn nog niet bekend."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten Februarij.

Uit Stockholm schrijft men dat de Staatscommissie, met de meerderheid van slechts ééne stem, en na langdurige debatten, besloten heeft voor te slaan dat de apanage van prins *Oscar* van Zweden, wiens huwelijk met prinses *Sophia* van Nassau volgens sommigen in Mei, volgens anderen eerst in Julij voltrokken zal worden, 106,000 rijksdaalders bedragen zal. De minderheid wilde die op 70,000 rijksdaalders bepaald zien.

— Een dagblad herinnert hoe de onlangs benoemde bisschop van Culm, *Johannes von der Marwitz*, vroeger een dapper strijder voor Koning en Vaderland geweest is. Als achttienjarig jongeling verliet hij het gymnasium te Braunsberg, om in de gelederen der vrijwilligers te treden, en keerde eerst na den tweeden Parijzer vrede, toen hij naar de Universiteit te Breslau ging, tot de studiën terug.

— Denkelijk verlaat de Keizer van Oostenrijk Milaan eerst den 5 Februarij. In den eersten der twee aldaar gehouden groote Kabinetsraden werd tot de amnestie, in den tweeden tot de herstelling van het Onderkoningschap, of van een centraal bewind voor Lombardije besloten. Een der Ministers zou de herstelling van het Onderkoningschap op den voet van het jaar 1815 aangeraden, de Keizer nogtans zich daartegen verklaard hebben, uithoofde hij aan het denkbeeld eener gezamenlijke Oostenrijksche Monarchie vasthoudt. Zeer kort na de afreis des Keizers zal de Aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* als Gouverneur of Onderkoning van het Lombardisch-Venetiaansch Koningrijk optreden, terwijl de functiën des maarschalks *Radetzky* dan gelijktijdig ophouden. Het huwelijk des Aartshertogs met prinses *Charlotte* van Belgie wordt in de maand Junij voltrokken.

— Ofschoon de juiste dag nog onzeker is, keeren de Keizer en de Keizerin van Oostenrijk stellig vóór de helft dezer maand te Weenen terug. De Oostenrijksch-Italiaansche Tolvereeniging schijnt in stand te zullen blijven, nademaal men van de Oostenrijksche zijde tot eene vermindering van het tarief der koloniale waren bereid is en de wenschen der bewoners van de Staten aan de Po daardoor bevredigd zijn.

Keizer *Frans Joseph* heeft te Milaan 300,000 lires tot vergrooting en verfraaijing der openbare tuinen en 80,000 lires jaarlijks tot herstelling der hoofdkerk van Sint Ambrosius besteed, en verder de vergrooting van eene der kazernen en de verbreeding en verdieping der haven van Como bevolen, en de dotatie der beide schouwburgen met 300,000 lires verhoogd.

— Blijkens eene officiele opgave, bezit de Oostenrijksche Donau-stoomscheepvaart-maatschappij nu 102 stoombooten en schroefstoombooten, ter oorspronkelijke waarde van 10,200,000 fl. Bovendien zijn nog eenige stoombooten in aanbouw. Het aantal transportschepen van die maatschappij beloopt 330. De gezamenlijke waarde van al hare schepen wordt op 14½ millioen fl. begroot.

ENGELAND.

LONDEN, den 1sten Februarij.

De *Bombay Times* doet nadere bijzonderheden aangaande de hoofdzakelijk reeds bekende wapenfeiten der Engelschen in Perzië kennen. Door de bemagtiging van Bushira, de maritime hoofdstad van dat Rijk, mag de Engelsche expeditie geacht worden den geheelen zeekant van het grondgebied des Shachs in hare magt te hebben. De overwinning is echter duurder gekocht dan eerst vermoed werd, want behalve de 5 bereids vermelde officieren zijn minstens 55 manschappen buiten gevecht gesteld. De ontvangst die de aanvallers toefde was krachtiger dan zij vermoed hadden, want ofschoon de Perzische troepen bij de nadering der onze terugdeinsden, vocht het Arabisch contingent met evenveel moed als beleid. Het verlies des vijands kent men niet met juistheid, sommigen schatten het op 3000 man, terwijl 56 kanonnen in onze handen gevallen zijn. De schepen welke deel aan de krijgsverrigtingen hadden, waren de *Assaye*, *Semiramis*, *Feroce*, *Victoria* en *Falkland*, die groote diensten bewezen. Eerstgenoemd schip rigtte, op een afstand van 700 Engelsche ellen, zijne kogels tot binnen in de stad, waar zij dood en verwoesting aanrigtten. Bij de afzending der berigten stonden 25,000 man versche troepen gereed om zich uit Indië naar de Golf van Perzië te begeven. De tijd moet leeren of zij tegenbevel ontvangen hebben, als het berigt wegens de onderwerping van den Shah zich heeft bevestigd.

De Perzische haven Bushire is door de Engelschen niet slechts bezet maar in bezit genomen, terwijl het berigt, daar er eene schikking tusschen Engeland en Perzië getroffen is, zich meer en meer bevestigt. In eene proclamatie, die den 11 December ll. namens den opperbevelhebber der Britsche expeditie in Bushire uitgevaardigd en aldaar ook in de Perzische en Arabische taal verspreid, is verkondigd dat »de stad en vestingwerken van Bushire den 10 December in den naam van Hare Britsche Majesteit formeel in bezit genomen zijn."

De Londensche *Globe*, een orgaan van het Engelsche gouvernement, zegt: »Den 11 December ll. was Bushire niet alleen in ons bezit, maar tot eenen militairen post onder Britsche heerschappij en tot eene vrijhaven verklaard. Aan de ingezetenen was bescherming verzekerd, en bij het vertrek der brievenmaal was de openbare orde hersteld en de winkels weder geopend. Zoo was in drie dagen tijds door de welberaamde zamenwerking onzer land- en zeemagt eene reeks van kleine maar schitterende krijgsbedrijven uitgevoerd; en hebben de Perzen meer tegenstand geboden, dan door onze bevelhebbers verwacht was, dit strekt alleen om de verdiensten der overwinnaars nog grooter te maken.

»Hoewel wij (zoo vervolgt de *Globe*) goede reden hebben om te denken dat de oorlog ten einde is, doet het ons genoegen, te vernemen dat te Bombay eene zeer groote krijgsmagt uitgerust was om den aan Perzie toegebragten slag te doen volgen door andere, in elke rigting welke dienstig zou geacht worden om den Shach onze magt nog meer te doen gevoelen. Ook werden onder de Arabische volksstammen zeer bepaalde blijken van misnoegen opgemerkt, en niet alleen het welslagen onzer expeditie maar ook de berigten omtrent de gesteldheid van de zuidelijke provinciën zijns rijks moeten bij den Shach een diepen indruk gemaakt hebben."

— Naar verzekerd wordt heeft de Admiraliteit bevel gegeven om met den grootsten spoed toebereidselen tot eene aanzienlijke expeditie naar China te maken, terwijl aan de Engelsche bevelhebbers [illegible] afgezonden worden, die hun voorschrijven de strengste maatregelen te nemen om de onverwijlde en geheele onderwerping der Chinezen af te dwingen.

— De gezamenlijke rijkdom van de Vereenigde Staten van Amerika bedroeg, blijkens de dagbladen, in 1856, bij eene bevolking van nagenoeg 30 millioen zielen, 11,318,612,000 dollars of ongeveer 3000 millioen ponden sterling. New-York, Pennsylvanië, Virginië, Georgië, Massachusetts, Kentucky, Ohio, Zuid-Carolina en Tennessee zijn daaronder de rijkste Staten.

BELGIE.

BRUSSEL, den 30en Februarij.

Ll. Vrijdag heeft in het kiesdistrict Brussel de verkiezing van twee senaatsleden plaats gehad. De kandidaten der liberale partij zijn gekozen, de een met 914, en de ander met 902 van de 950 geldig uitgebragte stemmen. Van den kant der andere partij had zich geen kandidaat aangemeld. Het meerendeel van de kiezers heeft aan de stemming geen deel genomen.

— Men weet dat de Gentsche hoogeschool vooral wegens de lessen van den heer *Brasseur* over het natuurregt openlijk door de Kerk veroordeeld is, maar dat het conservative ministerie destijds geene genoegzame reden vond om dien hoogleeraar af te zetten of hem dat vak van onderwijs te ontnemen.

Woensdag jl. heeft de heer *Brasseur* van den katheder aan zijne leerlingen gezegd, dat hij besloten had zijn ontslag te vragen, en dat hij met leedwezen van hen scheidde.

— Het *Journal de Bruxelles*, een voornaam orgaan van de partij der geestelijkheid in Belgie, had dezer dagen [illegible] medegedeeld dat *Verger*, de moordenaar van den aartsbisschop van Parijs, in verstandhouding met een in Belgie heimelijk voor politieke bedoelingen werkzaam genootschap gehandeld had. Onder de liberale partij heeft men gemeend zulk een vermoeden niet op Belgie te mogen laten blijven. Een van hare woordvoerders, de heer *Verhaegen*, heeft in de zitting der Kamer van Volksvertegenwoordigers van jl. Vrijdag het gouvernement daarover geïnterpelleerd. De minister van buitenlandsche zaken antwoordde dat hij voor de eer des lands een geregtelijk onderzoek der zaak had uitgelokt, hoewel zich overtuigd houdende dat er niet de minste grond voor die verdenking gevonden zou worden. Bepaaldelijk zeide hij, dat er in Belgie geene geheime genootschappen bestonden, ook niet onder de uitgewekenen, dat dezen zich, met zeer weinige uitzonderingen, onberispelijk gedroegen en zich de hun in Belgie verleende gastvrijheid waardig betoonden. De minister betuigde bij deze gelegenheid in nadrukkelijke bewoordingen zijne belangstelling in het lot der politieke vlugtelingen, en het vaste voornemen des gouvernements om hen te beschermen en al hunne vroegere handelingen buiten aanmerking te laten, zoo lang zij niet op Belgisch grondgebied overgingen tot stappen die de goede verstandhouding van Belgie met het buitenland zouden kunnen storen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den Februarij.

In de zitting der Provinciale Staten van ll. Woensdag werd bij monde van den heer *Oomen*, rapport uitgebragt op de missives van Ged. Staten: *a.* bevattende opgave van de uitgaven voor de uitvoering der gedecreteerde wegen en vaststelling der volgorde van aanbesteding en aanleg dier wegen: *b.* houdende voorstel tot het openen eener geldleening ad ƒ 650,000 ten laste der Provincie tot het uitvoeren der gedecreteerde wegen.

De centrale afdeeling geeft in haar rapport te kennen, dat haar de tijd ontbroken heeft, om de gewigtige voorstellen in beide missives van Gedeputeerde Staten vervat, grondig en met dien gezetten ernst te onderzoeken als zij vorderen en daarover een degelijk en volledig rapport uit te brengen, waarin de door de verschillende afdeelingen geuitte beschouwingen en het eigen gevoelen der afdeeling behoorlijk aan de Vergadering werden medegedeeld. De afdeeling stelt derhalve voor, de definitieve regeling dezer hoogst gewigtige zaak in de aanstaande zomervergadering uit te stellen en inmiddels Gedeputeerde Staten te magtigen eene inschrijving te openen voor het restant der vroegere gedecreteerde leening van ƒ 300,000 ad ƒ 133,000 ad 95 pCt.; zijnde deze conclusie aangenomen met 4 stemmen tegen 3.

De heer *Bijvoet* vraagt, hoe het mogelijk is, dat 7 leden in de cen-

trale afdeeling deel hebben genomen aan de beraadslagingen, daar toch slechts 6 afdeelingen zijn.

Tot opheldering daarvan wordt in het midden gebragt, dat de 5de afdeeling vermeend had, dat elke der beide missives van Gedeputeerde Staten afzonderlijk zou behandeld worden en daarom voor elke een afzonderlijken rapporteur had benoemd. Nu echter de beide zaken zamengevoegd waren, bleek het dat beide rapporteurs aan de behandeling der aldus zamengevoegde zaak deel hadden genomen en over de conclusie gestemd hadden.

De Voorzitter doet den rapporteur opmerken, dat het rapport wel betrekking heeft op de voorgestelde geldleening van ƒ 650,000, maar vraagt of de centrale afdeeling ook niet hare opinie heeft vastgelegd over de voorgestelde aanwijzing der aanbesteding en van den aanleg der gedecreteerde wegen.

De heer Oomen herhaalt dat het der afdeeling geheel aan tijd heeft ontbroken om de zaak au fond te onderzoeken, en zich dus bij het voorloopig en schorsend voorstel te moeten bepalen. Is echter de vergadering nog genegen deze zitting te verlengen, is de afdeeling bereid een volledig rapport op te maken en voor te dragen.

De heer *J. Verheijen* doet in het breede uitkomen, dat de stemming der centrale afdeeling met 7 leden, vooral na de uitkomst dier stemming (4 tegen 3) het ware gevoelen der afdeeling geheel in het onzekere laat, en de vergadering derhalve zoodanig rapport niet in behandeling kan nemen.

Nadat daarover nog eenige discussie gevoerd was, wordt door den Voorzitter in hoofdelijke stemming gebragt de vraag of het rapport der centrale afdeeling al dan niet vatbaar is, om in behandeling genomen te worden. Die vraag wordt met 37 stemmen tegen 13 in ontkennende zin beantwoord.

Voor het in behandeling nemen stemden de heeren: *Hollingerus Pijpers*, *den Dekker*, *de Roy van Zuidewijn Capelle*, *Verhagen*, *Suys*, *C. van Dam*, *Rijkers*, *Bosch*, *Huysmans*, *de Wit*, *J. Verheijen*, *Diepen* en *van Lanschot*.

Nu het rapport vervallen is, ontstaat eene nieuwe discussie of het naar de centrale afdeeling teruggezonden zal worden om een eindrapport uit te brengen, of de twee zaken afgescheiden zullen worden en de afdeelingen, behalve de 5de een tweeden rapporteur zullen benoemen, dan wel of bij de gezamenlijke behandeling een der rapporteurs van de 5de afdeeling zal aftreden.

Eindelijk stelt de heer *Buysen* als motie van orde voor, de twee missives van Ged. Staten tot in de zomervergadering aan te houden en het besluit der Staten van 10 Julij 1854 n°. 6 betrekkelijk de geldleening in zijn geheel te laten, welk voorstel, na discussie, met 26 tegen 23 stemmen wordt aangenomen.

Niets meer te verhandelen en geene verdere voorstellen te doen zijnde, leest de griffier de notulen dezer vergadering voor, welke worden goedgekeurd, en verklaart de Voorzitter, in naam des Konings, deze buitengewone vergadering der Staten van Noordbrabant gesloten.

— Uit 's Hage verneemt men dat de heer *Rochussen* zijn ontslag genomen heeft als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zoodat eerlang in het hoofdkiesdistrict Alkmaar tot eene nieuwe verkiezing zal worden overgegaan.

— Zaturdag avond is te 's Hage overleden Jhr. Mr. *Johan Theodoor Hendrik Nedermeijer* ridder *van Rosenthal*, geboren te Culemborg, den 27 Maart 1792 en had alzoo bijna 65 jaren bereikt. Gedurende een aantal jaren was hij advocaat te Arnhem, terwijl hij ook vele jaren tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gekozen werd, tot dat hij in 1849 benoemd werd tot Minister van Justitie. Hij vervulde die betrekking tot in 1852. Sedert heeft hij geene openbare betrekking meer bekleed. Aan zijne uitgebreide regtskennis werd steeds algemeen hulde gebragt. Hij onderscheidde zich door uitstekende gaven des redenaars. Aan grooten ijver en vlugheid van geest ontbrak het hem nooit in de vervulling van zijne verschillende betrekkingen.

— De schadeloosstelling voor fourrages, genoten wordende door de berede officieren der infanterie en de berede officieren zonder troepen bij het leger, welke gedurende het jaar 1856 vijf en zeventig cents per paard en per dag bedroeg, is voor het jaar 1857 door den Koning vastgesteld op vijf en zestig cents per paard en per dag.

— Naar men verneemt is door den Minister van Koloniën aan verschillende Kamers van koophandel en fabrieken een schrijven gerigt, houdende mededeeling, dat in de maand Julij jl. op de buitenreede van Batavia is ten anker gekomen het Ned. schip *Bellona*, kapit. *ten Ham*, aan boord hebbende 500 à 600 Chinezen, welke te Canton door een agent van het Spaansche Gouvernement waren ingehuurd en wier bestemming was Cuba.

Deze menschen zouden in een door opium bedwelmden staat aan boord zijn gebragt en, ten gevolge daarvan later in verzet zijn gekomen, waardoor onderscheiden hunner het leven zouden hebben verloren, terwijl een dertigtal aan het bovendek in den ketting werd geklonken; een veertigtal zou bovendien sedert hun vertrek van Canton reeds overleden zijn.

De verschillende Kamers van koophandel zijn uitgenoodigd haren invloed dienstbaar te maken, om de eer der Ned. vlag en in het belang der menschheid, ter algemeene kennis kome van onze handelaars en reeders, bij wie het er voor gehouden mag worden dat bij eene regtmatige afkeuring zal ontmoeten.

Volgens berigt van den kapitein van de *Bellona* slechts 319 Chinezen, dus weinig meer dan de helft van het te Canton ingenomen getal, te Cuba ingeleverd.

— Laatstleden Vrijdag kwam van Hamburg te Nieuwe Diep binnen het stoomschip *Königin Marie*, kapitein *W. Arends*, aan boord hebbende 150 man van het vreemden-legioen, die zich als soldaten voor de dienst in Ned. Oost-Indie hebben geëngageerd. Bedoeld stoomschip is eergisteren morgen door het Noord-Hollandsche kanaal naar Amsterdam vertrokken, van waar deze manschappen verder naar Harderwijk zullen worden overgezonden.

— Ll. Vrijdag hebben van Besoijen tot Gorinchem de afmetingen voor den aanleg van den ontworpen spoorweg plaats gehad. Te dien einde hebben zich derwaarts begeven de heeren *Riche Frères*, van welke het ontwerp is uitgegaan, en de heeren ingenieurs *Lefèbre* en *Coremans*, welke laatste de noodige voorloopige metingen hebben gedaan.

— Door de heeren *L. de Wilde* en *van Hoeijkerdam*, commissionairs expediteurs, is bij de Regering concessie gevraagd tot daarstelling van eene versnelde geregelde dienst van Amsterdam, Gouda, Rotterdam, Schiedam, Delfshaven, Dordrecht en den Moerdijk, naar Belgie vice versa, voor goederen en passagiers, met stoomschepen van een nieuw stelsel, namelijk met dubbelwerkend schroefvormig vermogen. Tevens zouden die heeren bewilliging hebben aangevraagd tot oprigting van eene naamlooze vennootschap, tot het exploiteren van genoemde uitvinding, waarvan de octrooijen van invoer en verbetering in Nederland en Belgie bereids zijn verkregen.

— 's Hertogenbosch is Vrijdag avond het tooneel geweest van eene zonderlinge mystificatie. De beroemde toonkunstenaars *Wieniawski* en *Gordoni* zouden in de groote zaal der Societeit Casino eene groote Soirée musicale geven. De zaal was als naar gewoonte goed verwarmd en behoorlijk verlicht, men hoorde reeds equipages en andere koetsen over de straat rollen; van buiten de stad, zelfs uit Heusden en Eindhoven, was men gekomen, om die groote talenten te hooren, reeds een zeker aantal dilettanti's bezette tegen 7½ ure de zaal, toen kwart voor acht ure een telegrafisch berigt uit Amsterdam ontvangen werd met de tijding dat de heeren *Wieniawski* en *Gordoni* belet waren te komen. Men verbeelde zich de algemeene teleurstelling.

— Ll. Donderdag avond hebben de door hare talenten alhier welbekende dames *van der Beek*, te 's Hage, in de zaal *Delegentia*, eene *soirée musicale* gegeven, welke onder anderen vereerd werd met de tegenwoordigheid van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Hendrik* der Nederlanden. Ook daar hebben deze verdienstelijke kunstenaressen ruimen bijval ingeoogst, zoowel door het meesterlijk spel van Mejufv. *Celestine*, als door het voortreffelijke harpspel van Mejufv. *Stephanie*, en door de gevoelvolle met bravoure voorgedragen aria's door Mejufv. *Stidonie*; zelfs viel Mejufv. *Stephanie* de eer der terugroeping ten deel. Een talrijk en aanzienlijk publiek woonde deze zeer genotrijke soirée bij.

— Men verhaalt dat gisteren morgen ruim twintig gevangenen uit de strafgevangenis te Woerden ontsnapt zijn, en dat deze hunne stoute daad eerst bij de ontvlugting der drie laatsten daarvan ontdekt is, op welke toen geweerschoten zijn gelost, waardoor een der vlugtelingen in het been gekwetst zou wezen.

— De Gemeenteraad van Middelburg heeft besloten tot het stichten van een nieuw gasthuis, ter plaatse waar thans het werkhuis en de botanische tuin der geneeskundige school gelegen is. Men verneemt dat een der aldaar bestaande fondsen aan die stad een renteloos voorschot van ƒ 40,000 daartoe heeft aangeboden, aflosbaar in 20 jaren.

— Amersfoort zal ook waarschijnlijk eerlang in het genot eener betere verlichting deelen; er bestaat namelijk het plan, om aldaar eene gazfabriek op te rigten, waartoe de ondernemer aanbiedt, eene naamlooze vennootschap te zamen te stellen van geheele aandeelen van ƒ 500, en des benoodigd ook van halve van ƒ 250.

— Uit Groningen schrijft men van 29 Januarij. Ten einde de deelneming onder de landbouwers en industriëlen in deze provincie te bevorderen in het mededingen op de aanstaande tentoonstelling te Parijs, heeft het Genootschap ter bevordering van Nijverheid, gevestigd te Uithuizermeeden, bekend gemaakt, dat het op zich neemt de kosten te dragen van het vervoer naar Parijs en van daar terug, van alle werktuigen, gereedschappen en landbouwtoestellen, die bij den landbouw in dat gewest in gebruik zijn, door derzelver doelmatigheid zich aanbevelen en binnen het gewest vervaardigd worden, welke, uit de aan te biedene, door eene kommissie daartoe geschikt zullen worden geacht.

— Te Nijmegen is door mejufvr. *E. Reynen*, lid van de Ned. Hervormde gemeente aldaar, en onlangs overleden, vermaakt aan de armen van de Ned. Hervormden ƒ 4000, der Lutherschen ƒ 1000, der R. K. 1000 en der Israëliten ƒ 1000; alles vrij van successieregten.

— Van Singapore wordt onder dagteekening van den 20sten December ll. het verongelukken gemeld van het Nederl. barkschip *Mercurius*, kapit. *Smith*, 439 tonnen metende, van Amoy naar Singapore bestemd. Deze ramp heeft plaats gehad op de noordkust van Banka; 100 Chinesche passagiers en de derde stuurman zijn daarbij verdronken. Volgens brief van den gezagvoerder, gedagteekend Rhio den 16den December, was het schip bij zeer dik weder gestrand, zijnde van twee ankers geslagen. In het geheel bevonden zich ongeveer 250 Chinesche passagiers aan boord.

— De Maas voor Rotterdam is vol drijfijs, zoodat alle scheepvaart is gestremd. Op de rivier voor en boven de stad Dordrecht is ook veel drijfijs, doch eergisteren nog niet zoodanig dat de stoombooten hunne diensten moesten staken. Ook achter het eiland Dordrecht, bij Willemsdorp, was de stroom met drijfijs bezet, dat zelfs eene dikte van 2 Ned. duimen had.

Nadat de rivier de Lek voor Schoonhoven sedert eenige dagen met ijs is bezet geweest, heeft zij zich Maandag morgen in den vloed, doch slechts kortstondig, op een enkel punt vastgezet, de overvaart gaat met moeite vergezeld.

Zondag heeft men de schipbrug te Vreeswijk weggenomen, terwijl de rivier de Lek gisteren voor de helft met drijfijs was gesloten. Maandag had men ook voor de buitenste sluis de schutbalken geplaatst. Door de schielijk ingevallen vorst zijn daar ter plaatse de schepen ingedeeld.

Te Wijk bij Duurstede heeft zich sedert Zondag het drijfijs in de rivier vertoond, dat gisteren aanmerkelijk is toegenomen, dien ten gevolge zijn de veerponten te Wijk en aan het Geldersche veer weggenomen.

Te Arnhem en te Zutphen zijn de schipbruggen en is te Nijmegen de Gierbrug weggenomen.

De waterhoogte te Arnhem was den 2den dezer 1,30 el.

Ten gevolge van het ontvangen berigt dat van de boven rivieren veel drijfijs afkomt, is ook te Doesburgh de brug over den IJssel weggenomen.

Uit hoofde van het zware en toenemende drijfijs is te Keulen de schipbrug weggenomen, welk werk Maandag nacht ten drie ure werd aangevangen en gisteren morgen ten negen ure geheel geëindigd was. De gemeenschap tusschen Keulen en Deutz wordt door middel van stoombooten onderhouden. Ook te Coblenz is de Rijnbrug weggenomen.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 2 Februarij.

TARWE in een doen: 126 ℔ Jarige bonte Poolsche *f* 395; 128 ℔ dito *f* 410; 130 ℔ Nieuwe dito *f* 445; 127 ℔ N. Geldârs. *f* 315.

ROGGE onveranderd: 123 ℔ Mecklenb. *f* 236; 117, 118 ℔ Petersburger *f* 213, 216.

GERST prijshoudend: 100 ℔ Vriesche Winter *f* 175.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in een doen: 120 ℔ Holst. *f* 240; 117 ℔ Goudijker *f* 230.

KOOLZAAD Voorjaar $^1/_2$ P. vl. hooger, Najaar zonder handel. Op 9 vn Olie, te leveren in April $89^1/_2$ P. vl.

LIJNZAAD williger: 106/107 ℔ Archangel *f* 375.

RAAPOLIE dadelijk onveranderd, op levering williger: op 6/w. *f* $53^1/_4$; vlieg. *f* 52; 1 Mei *f* 50 à $^1/_4$; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* $46^1/_2$ à 47.

LIJNOLIE hooger betaald: op 6/w. *f* $43^1/_2$; vlieg. *f* $42^1/_4$; 1 Maart *f* $42^1/_4$; 1 April *f* $42^1/_2$; 1 Mei *f* $42^1/_2$ à $^3/_4$; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* $42^3/_4$ à 43.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $48^1/_4$, vlieg. *f* 47.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 83 à *f* 87.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks *f* $9^1/_2$ à *f* 15.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 3 FEBRUARIJ 1857.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 10,25	tot	*f* 11,60.
Het dito dito Rogge Oude	» 0,00	»	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» 7,00	»	7,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» 0,00	»	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» 6.80	»	6,80
Een dito pond Boter	» 1,00	»	1.04
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» 1,90	»	2,10
Het 1000 Eiken Telhout		»	3.00
Het 1000 Boet Hout		»	2.60
De kar Spaanders		»	4,10
De » Struiken		»	3,90
De 100 Mutsaard		»	3 50

251e STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

9e TREKKING. Nos. 12491 en 6551, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (3 *Februarij*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $63^1/_{16}$, $^3/_4$, $^{11}/_{16}$; 3 pCt. $76^5/_8$; 4 pCt. 95, $^1/_{16}$; Amort. Sijndik. $3^1/_2$ pCt. 94; Belgie $2^1/_2$ pCt. $52^1/_4$; Rusland 5 pCt. 104, $^1/_4$; dito 1828—29 $102^3/_8$; Certif. van Ads. 6 pCt. $64^1/_8$; Neg. 1831—33 5 pCt. $93^1/_4$; 4 pCt. bij Hope 85; 5 pCt. 1854 $94^1/_4$; Id. 1855 $96^1/_{16}$, $^5/_8$; Nieuwe Eng. $4^1/_2$ pCt. $93^5/_8$; Polen Certif. 4 pCt. $77^7/_8$; Aand. Loten 152; Spanje $1^1/_4$ pCt. $28^5/_8$; 3 pCt. $40^5/_8$, $^7/_8$; 3 pCt. Binnenl. $36^3/_4$, $^{13}/_{16}$; Portugezen 3 pCt. te Londen $44^1/_2$, $^3/_4$, $^1/_2$; Oostenrijk Metall. $76^3/_4$, 77, $76^3/_4$; dito 1849—54 87, $^1/_8$, 87; Zilver Nat. Met. $78^7/_8$, $79^1/_4$, $78^7/_8$; $2^1/_2$ pCt. $39^7/_8$, 40; Pruiss. Loten 220; Mexico $20^7/_8$, 21; Grenada $21^3/_4$, $^7/_8$; Venez. $35^1/_4$.

Advertentiën.

SCHOUWBURG TE BREDA.

WOENSDAG 11 FEBRUARIJ 1857:

VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

TE GEVEN DOOR DE

Muzijk-Vereeniging: *Vlijt en Volharding.*

TEN VOORDEELE

VAN DE HUISZITTENDE ARMEN DEZER STAD.

Aanvang 's avonds 7 uren.

1e. AFDEELING.

Symphonie (première partie) .... *Romberg.*
Fantaisie sur un Thème Ecossais, pour Flûte. .... *Aerts.*
Aria de Torquato Tasso, de *Donnizetti*, gezongen door Mademoiselle .... † † †
Der Himmel hat eine Thrane geweint, pour voix de Ténor avec accompagnement de Clarinette et Piano .... *Kücken.*
Mannen-Choor .... *Fischer.*
Potpourri des Vèpres Siciliennes (*Harmonie*) .... *Verdi.*

2e. AFDEELING.

Symphonie (seconde partie) .... *Romberg.*
Morceau de Concert, grandes variations de Bravura pour Piano, par *Henri Rosellen*, door Mejufvr. .... † † †
Liederen van Abt, gezongen door Mademoiselle .... † † †
Tyroler-Lied pour voix de Ténor avec accompagnement de Clarinette et Piano .... *Proch.*
Fantaisie sur la fille du Régiment, pour Flûte. .... *Aerts.*
Grand galop d'Inkermann (*Harmonie*) .... *Buggenhout.*

NB. Voor diegene, die niet hebben ingeteekend, zijn Entrée-Kaarten verkrijgbaar bij de Directie van bovengenoemde Vereeniging en bij den Concierge van den Schouwburg, bij welken laatsten tevens gelegenheid is tot het bespreken van Plaatsen.

EERSTE OPROEPING.

In het Magazijn van den Ontvanger der In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te *Rosendaal* onbeheerd gelaten zijnde, en geen eigenaar zich opgedaan hebbende van: 1 Kist gemerkt L. H., No. 3595, wegende bruto 91 Ned. ponden, inhoudende verschillende Fransche Boekwerken, waaronder zeer belangrijke, alsmede 1 Kistje gemerkt F. I., adres ACHENBACH, wegende bruto 80 Ned. ponden, inhoudende Loodwit, zoo wordt een iegelijk, die vermeent daarop regt van eigendom te hebben, verzocht zich te vervoegen ten Kantore van voornoemden Ontvanger, zullende, in geval zich niemand daaartoe aanmeldt, ingevolge bekomen magtiging na den door de Wet bepaalden termijn, tot den openbaren Verkoop daarvan worden overgegaan.

ROSENDAAL, *De Ontvanger voornoemd,*
5 Februarij 1857. F. J. S. EERENS.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN.*

Rentambt *Steenbergen.*

OPENBARE HER-VERPACHTING

VAN DEN

STEENEN WIND-KORENMOLEN

met daarbij behoorende

HUIZINGE EN ERVE,

te KRUISLAND onder de Gemeente STEENBERGEN.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. PRINS FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Steenbergen* te *Breda*, zal, als daartoe gemagtigd,

op DONDERDAG den 12. FEBRUARIJ 1857,

des namiddags ten 2 ure, ten Huize en Herberge van A. LOOS, in *De Zwaan* te *Kruisland*, onder *Steenbergen*, ten overstaan van den Notaris J. VAN DER ZAAG, gevestigd te *Steenbergen*, in het openbaar, voor den tijd van *ZEVEN JAREN*, ingaande *den 15. Februarij* 1857 en eindigende *den 14. Februarij* 1864, onder voorbehoud van nadere goedkeuring,

VERPACHTEN:

Den STEENEN WIND-KORENMOLEN te *Kruisland*, onder de Gemeente *Steenbergen*, met HUIS en ERF, Sectie H, Nos. 290, 291 en 292, te zamen groot 21 Roeden. —

De Voorwaarden dezer Verpachting liggen ter lezing, dagelijks (*uitgenomen des Zondags*), ten Kantore van voornoemde den Rentmeester en Notaris.

BREDA, *De Rentmeester voornoemd,*
den 29. Januarij 1857. O. D. J. BAGELAAR.

*** Ik ben verheugd u weder iets goeds van de Kettingen te kunnen berigten.

De Heer G., een zeer geacht ingezetene dezer stad, kwam mij voor eenige dagen met blijdschap vertellen, dat zijne vrouw, die zoo zeer door jigt geleden had, dat beide hare armen krom getrokken waren, door een GOLDBERGERSCHEN KETTING geheel genezen is.

Nog een ander Heer vertelde mij deze week, dat hij ook door een Ketting genezen is van hevige aangezigtspijn.

Zendt mij zoo spoedig mogelijk nieuwen voorraad in alle prijzen, enz.

GRONINGEN, 16 Januarij 1857. C. RIKKERS.

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagpijn, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljicht, verstijving in de leden, hoofdpijn, zenuwziekten enz. ... ziekten, worden ... GOLDBERGER'S KETTINGEN genezen.

Zij kosten *f* 1.80 — 2.70 — 3.60 — 5.40.

Amsterdam, Verkoophuis.	Helmond, A. Hoffmans.
Breda, Wede. Wiercx Folla.	's Hertogenbosch, F. L. Walsch.
» J. C. Kannemans v. Dashorst.	» H. Schoefhals v. d. Heijden.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, T. X. Kruger.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Boxmeer, G. Muller.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.
Eindhoven, A. Beguin.	Tholen, T. J. Maas.
Gemert, H. A. v. d. Willigen.	Zevenbergen, J. S. Reijnders.

En in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.